

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT;

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de
uitvoering van het decreet van 23 april 2021 over de ondersteuning van de
professionele kunsten
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van uitvoeringsbesluit bevat de uitvoerende bepalingen bij het nieuwe Kunstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2022. Het gaat om bepalingen over de wijze van indiening, beoordeling, toekenning, uitbetaling en verantwoording van subsidiedossiers, over de samenstelling van een pool van experts en diverse commissies, en om specifieke bepalingen per subsidie-instrument.

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit wordt na advies van de Inspectie van Financiën, de SARC en de Vlaamse Toezichtscommissie voorgelegd voor principiële goedkeuring. Na principiële goedkeuring kan het voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier voert een engagement uit van het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024, met name om het Kunstendecreet te wijzigen, en heeft betrekking op het inhoudelijk structurelement 'culturele organisaties ondersteunen' uit de beleidsnota 2019-2024 Cultuur.

Het hernieuwde Kunstendecreet werd op 5 maart 2021 door de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd (VR 2021 0503 DOC.0184), op 21 april 2021 aangenomen door het Vlaamse Parlement, en op 23 april 2021 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

Voorliggend ontwerp van uitvoeringsbesluit bevat de uitvoerende bepalingen bij dit hernieuwde Kunstendecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de strategische adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Het advies van de strategische adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd verleend op 30 april 2021. De SARC verleende enkele algemene opmerkingen en concrete opmerkingen bij de artikels.

Algemene opmerkingen

- In artikel 1 van het uitvoeringsbesluit is er sprake van 'eigen opbrengsten', in tegenstelling tot het decreet (art. 15) en het uitvoeringsbesluit (art. 76) waar sprake is van 'eigen inkomsten'. De sectorraad vraagt om deze begrippen op elkaar af te stemmen en te verhelderen.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit werd aangepast zodat de term 'eigen opbrengsten' overal wordt gebruikt. Een definitie van dit begrip is terug te vinden in artikel 76, tweede lid.

- Het begrip 'subsidie' dient helder te worden omschreven in artikel 1.

Reactie: Het begrip subsidie is gedefinieerd in het Kunstendecreet van 23 april 2021, artikel 1. De administratie zal later nog communiceren hoe dit begrip naar aanleiding van het te behalen percentage eigen opbrengsten geïnterpreteerd moet worden, inclusief verduidelijking van de door de SARC genoemde twijfelgevallen.

- De term 'huishoudelijk reglement' (art. 1) is verouderd, de sectorraad stelt voor om deze term te vervangen door 'intern reglement', conform de terminologie in de vennootschapswet.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit werd in deze zin aangepast.

- De sectorraad vraagt om uit te klaren hoe de subdisciplines zich verhouden tot de disciplines tijdens het beoordelingsproces en de budgetverdeling.

Reactie: Deze verhouding zal uitgewerkt worden in het draaiboek beoordeling.

- De sectorraad merkt op dat 'digitale kunst' - recent toegevoegd als nieuwe categorie binnen de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap - ontbreekt bij de disciplines in het Kunstendecreet. De terminologie wordt vandaag niet consistent gehanteerd doorheen het brede cultuurbeleid. Wat is digitale kunst? Kunnen alle disciplines ook een digitale vorm aannemen? De sectorraad vraagt om het containerbegrip te verduidelijken in het uitvoeringsbesluit.

Reactie: Digitale kunst kan niet gezien worden als een discipline, maar als een medium. Alle disciplines kunnen inderdaad een digitale vorm aannemen. De administratie zal deze informatie delen met eventuele vraagstellers.

- Het uitvoeringsbesluit maakt volgens de sectorraad nog onvoldoende duidelijk hoe er zal worden omgegaan met organisaties die rond meerdere disciplines actief zijn. Volgens de toelichting bij het besluit zullen aanvragers verschillende (sub)disciplines kunnen aanvinken, maar zullen zij voor een (disciplinaire?) beoordelingscommissie moeten kiezen? Hoe kunnen zij ervan uitgaan dat in de commissie die zij kiezen, de juiste expertise aanwezig zal zijn? Ook i.v.m. de andere (sub)disciplines die ze hebben aangevinkt stelt zich de vraag. Vele organisaties werken niet met een 'hoofddiscipline' en een 'bijkomende discipline', maar vullen beide disciplines gelijkwaardig in. Zullen zij aangeraden worden om voor de beoordelingscommissie 'transdisciplinair' te kiezen? De omschrijving van 'transdisciplinair' in de nota staat hier echter in tegenspraak mee.

De sectorraad beveelt aan om het toewijzen van dossiers op een transparante manier te laten verlopen en te verhelderen.

Reactie: De procedure voor het toewijzen van dossiers aan beoordelingscommissies zal in het draaiboek beoordeling uitgewerkt worden, rekening houdend met de aangegeven principes bij artikel 3 in de 'Toelichting bij de artikelen' van deze nota.

- De transdisciplinaire en cross-sectorale kunsten worden volgens het uitvoeringsbesluit beoordeeld door een specifiek daarvoor samengestelde beoordelingscommissie. In het geval van organisaties die meerdere disciplines bespelen op evenwaardige basis, kan de aanvrager slechts kiezen voor één discipline. Op die manier wordt de meerwaarde in een segment niet altijd mee in weging gebracht binnen een andere discipline. Indien er een budgettaire keuze wordt gemaakt in het kader van landschapszorg, is het gevaar dat dergelijke initiatieven niet ten volle worden gewaardeerd.

De sectorraad pleit voor een beoordelingscommissie transdisciplinair, multidisciplinair en cross-sectorale kunsten, met voldoende garanties dat de nodige expertise aanwezig is voor de beoordeling.

Reactie: Bij de toewijzing van de dossiers aan beoordelingscommissies zal met deze aanbeveling zoveel mogelijk rekening worden gehouden.

- De termen die in de functiespecifieke criteria (art. 18) worden gebruikt, zijn niet allemaal even duidelijk. Binnen de verschillende sub-disciplines hebben bepaalde termen een andere betekenis of connotatie, waardoor de uiteindelijke bedoeling van het voorstel tot functiespecifieke criteria niet altijd even helder is:

- De term 'output' roept vragen op. Alternatieven zijn: 'resultaat', 'eindpunt' of gewoon 'het beoogde'.
- De term 'promotie' heeft een eerder commerciële connotatie. Alternatieven zijn 'bekendmaking' of 'werving'.
- De term presentatiecontext is onduidelijk. Gaat het om een inhoudelijke context, een technische context, de infrastructurele context? In relatie tot publiek of in relatie tot de kunstenaar?

Om deze onduidelijkheden voor zowel de aanvrager als de beoordelaar te vermijden, lijkt een verfijning van de terminologie en het op een rij zetten in een overzichtelijk lexicon het aangewezen instrument. Dit lexicon wordt idealiter opgenomen bij artikel 3 (definities). De inhoudelijke uitwerking van het lexicon kan in het draaiboek worden opgenomen.

Reactie: De term 'output' wordt in het functiespecifiek criterium vervangen door 'resultaat'. De term 'promotie' blijft behouden, gezien dit begrip breder is dan louter bekendmaken of werven. De term 'presentatiecontext' blijft behouden. Dit begrip wordt bewust niet verder gedefinieerd. In een project of werking kan de aanvrager kiezen om zowel de inhoudelijke, technische of infrastructurele aspecten van de presentatiecontext te belichten, afhankelijk van de relevantie ervan. In het geval van kunst in de publieke ruimte zal de aanvrager bijvoorbeeld op de fysieke context waarbinnen het werk gepresenteerd wordt kunnen ingaan, terwijl in het geval van een klassieke tentoonstelling meer aandacht aan bijvoorbeeld de scenografie besteed kan worden.

Het introduceren van een lexicon zou de vrijheid om eigen accenten te leggen in de aanvraag van een project of werking belemmeren en is dus niet opportuun.

- In het uitvoeringsbesluit worden de termen 'pool van beoordelaars', 'voorzitters' en 'experten' door elkaar gebruikt. Uit de toelichting van het Departement CJM heeft de sectorraad begrepen dat het steeds om experts gaat. Om verwarring te vermijden, stelt de

sectorraad voor om consequent, en waar het kan de gebundelde term 'experten' te hanteren.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit wordt aangepast, zodat, waar van toepassing, over 'experten' en 'expert(en) met/die een voorzitterrol (kunnen opnemen)' gesproken wordt. Opgelet, in het geval van de adviescommissie en Landschapscommissie blijft de term 'voorzitter' behouden, omdat deze persoon niet uit de pool geselecteerd moet worden.

- De sectorraad stelt voor om de timing van het draaiboek op te nemen in het uitvoeringsbesluit.

Reactie: In het uitvoeringsbesluit is een timing voor de publicatie van het draaiboek beoordeling opgenomen, m.n. uiterlijk 1 maand voor de uiterste indiendatum van de aanvraag voor een subsidie-instrument.

- De sectorraad stelt voor om de adviescommissie een expliciete eindverantwoordelijkheid toe te wijzen bij de uitwerking van het draaiboek. In tegenstelling tot het verleden schrijft het uitvoeringsbesluit deze rol toe aan de administratie, maar de achterliggende motivering hiervoor is onduidelijk.

De groepering van dossiers verloopt via een op dit moment niet gecommuniceerde methode. De groepering is echter van wezenlijk belang in het kader van de gesloten enveloppes per discipline. De sectorraad ziet bij de uitwerking hiervan een rol weggelegd voor de adviescommissie Kunsten i.h.k.v. methodologie en opvolgingstraject (kwaliteitsbewaking).

Reactie: In het uitvoeringsbesluit wordt toegevoegd dat het voorstel van draaiboek beoordeling tot stand komt in samenwerking met de adviescommissie.

De methode van groepering van dossiers zal besproken worden met de adviescommissie Kunsten.

- De opleidingen zoals vermeld in het uitvoeringsbesluit zijn alleen voorzien voor de experts en voorzitters die worden aangesteld in de beoordelingscommissies. De sectorraad pleit ervoor dat alle leden van de pool, alle experts dus, de opleiding zoals vermeld in het uitvoeringsbesluit volgen.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit is in deze zin aangepast.

- De sectorraad plaatst vraagtekens bij de vastgelegde bedragen, percentages en de berekeningsbasis; welke scenario's werden vooraf bekeken? Waar is deze verdeling op gebaseerd? De raad is benieuwd naar de achterliggende argumentatie en onderbouw van deze percentages en bedragen.

Concreet verwijst de sectorraad naar volgende bepalingen:

- Percentage voor de kortlopende subsidies ten opzichte van de werkingssubsidies (art. 6)
- Maximumbedragen en aantal beurzen (art. 27, art. 28, art. 29, art. 42, art. 50, art. 56)

Reactie: Voor het percentage van 12,5% voor kortlopende subsidies ten opzichte van werkingssubsidies werd vertrokken van het huidige budget voor kortlopende subsidies. Bedoeling is een bijkomende inspanning te leveren voor dit type van ondersteuning en om het gekende Mattheus-effect tegen te gaan, dat in het nadeel speelt van kunstenaars, zonder echter het budget voor werkingssubsidies te zwaar te belasten. Gezien werkingssubsidies niet langer gecombineerd kunnen worden met projectsubsidies in het nieuwe

Kunstendecreet, is een percentage gekozen dat ten minste een stijging inhoudt van de middelen die in 2021 naar kortlopende subsidies gaan.

Ook voor de forfaitaire bedragen voor beurzen werd vanuit de historische praktijk vertrokken. Voor kortlopende beurzen kon de aanvrager een keuze maken tussen een beursbedrag van 5.000 en 10.000 euro. Het huidige bedrag voor de beurs opkomend talent is daar het gemiddelde van, namelijk 7.500 euro. Dit sluit ook aan bij de mediaanbeurs in de periode 2001-2018, die 8.000 euro bedroeg. Verder werd ook bekeken hoe het gemiddelde beursbedrag steeg naarmate de aanvrager ouder is. Toen de kunstenaars geboren in 1975-1980 tussen 20 en 30 jaar waren, bedroeg de gemiddelde beurs die ze kregen, ongeveer 5.000 euro. Tussen 30 en 35 jaar bedroegen de beurzen gemiddeld 7.500 euro, na 35 jaar klom het gemiddelde beursbedrag naar ongeveer 15.000 euro. Het bedrag van 12.000 euro voor een beurs bewezen talent sluit daarbij aan.

De beperking op het maximum aantal beurzen dat kan verkregen worden in de loop van een kunstenaarsloopbaan is weggelaten.

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 9

- De sectorraad stelt voor om de timing en procedure voor hersamenstelling, mandaten en wissels van de pool van experts te concretiseren in het uitvoeringsbesluit.

Reactie: in het uitvoeringsbesluit wordt toegevoegd dat de experts slechts voor twee opeenvolgende mandaten van vijf jaar benoemd mogen worden in de pool.

- De parameters voor de benoeming in artikel 9 (indicatieve lijst voor de samenstelling) verduidelijkt niet of de expertise zich binnen de kunstdisciplines moet situeren. Bovendien zijn de parameters alleen van toepassing op de samenstelling van de pool van beoordelaars. Er is geen enkele garantie dat deze ook vertaald gaan worden op commissieniveau. De sectorraad pleit ervoor om deze parameters mee te nemen bij de samenstelling van disciplinaire en sub-disciplinaire commissies.

Reactie: Het is de bedoeling om de parameters vermeld in artikel 9 zoveel als mogelijk door te trekken om commissieniveau, maar in functie van haalbaarheid worden de parameters niet als verplichtend voor iedere commissie afzonderlijk opgenomen.

- De sectorraad stelt voor om de term 'voorzittersrol' minstens op te nemen in de definitielijst.

Reactie: Deze term wordt gedefinieerd in artikel 13 §3 van het uitvoeringsbesluit. De rol van voorzitter zal nog verder uitgewerkt worden in de deontologische code, die een onderdeel vormt van het draaiboek beoordeling.

- Bij artikel 9, §1 4° stelt de sectorraad voor om te streven naar maatschappelijke én culturele diversiteit.

Reactie: In functie van haalbaarheid wordt deze suggestie niet meegenomen.

Artikel 13

- De sectorraad vraagt om te verwijzen naar de ethische code voor beoordelaars in verband met de neutrale, methodologische voorzittersrol.

Reactie: De rol van voorzitter zal opgenomen worden in de deontologische code, een onderdeel van het draaiboek beoordeling. Een verwijzing vanuit het uitvoeringsbesluit naar dit document is overbodig, gezien alle experts van de pool verplicht worden deze deontologische code te volgen.

- Het uitvoeringsbesluit stelt geen expertise voorop voor de voorzitter. De sectorraad pleit ervoor om in te schrijven dat de voorzitter voeling heeft met of kennis heeft van de sector.

Reactie: Dit is voorzien in het Kunstendecreet, artikel 82: (...) de experts (...) hebben expertise over het kunstenveld.

Artikel 14

- De administratie neemt zelf het voorzitterschap op van de beoordelingscommissie internationale presentatieprojecten, dit is nieuw. De sectorraad pleit ervoor te uniformiseren en geen uitzonderingsregel in de voeren en stelt dat de administratie ook informatie en onderbouw kan aanleveren, zonder zelf de voorzittersrol op te nemen.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit werd in deze zin aangepast. De voorzittersrol voor de commissie Internationaal zal opgenomen worden door een lid van de pool van experts.

Artikel 18

- Om de gelijkwaardigheid van de functiespecifieke criteria te benadrukken, stelt de sectorraad voor om geen nummering te hanteren.

Reactie: Deze nummering is wetgevingstechnisch verplicht.

- Bij de functie participatie staat: "kwaliteit van de participatieve concepten en methodieken met, indien relevant, aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit". De sectorraad constateert dat de aandacht voor maatschappelijk en culturele diversiteit enkel gekoppeld wordt aan de functie participatie. Bovendien staat 'indien relevant' vermeld, de sectorraad vraagt om in het uitvoeringsbesluit te concretiseren in welke gevallen deze diversiteit niet dient nagestreefd te worden.

Reactie: Het is de bedoeling dat de aanvrager, vanuit de eigenheid van het project of de werking, zelf kan beslissen of aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit een meerwaarde heeft. De commissie zal deze inschatting beoordelen. Dit is dus dossierafhankelijk en kan dan ook niet in het uitvoeringsbesluit geconcretiseerd worden als een criterium waaraan elk dossier moet voldoen.

Artikel 25

- Om rechtsonzekerheid te vermijden, vraagt de raad om de concrete uitwerking van toezicht een plaats te geven in het uitvoeringsbesluit.

Reactie: De principes van toezicht staan in het uitvoeringsbesluit vermeld. De administratie zal de concrete uitwerking ervan via verschillende communicatiekanalen, zoals de module KIOSK, bekend maken.

- In het uitvoeringsbesluit is er voor het eerst sprake van een jaarverslag. De concrete inhoud van deze term wordt niet gedefinieerd; gaat het om een jaarverslag van de totale werking of een werkingsverslag? De sectorraad pleit in dit kader ook voor minimale planlast

voor de sector, en stelt voor om ook een jaarverslag van de volledige werking, ook al is de werking die valt onder het Kunstendecreet daar slechts een deel van, te aanvaarden als verantwoording.

Reactie: De term jaarverslag werd gebruikt als aanduiding voor het volledige jaardossier, en is in die zin inderdaad verwarrend. De term wordt geschrapt uit het uitvoeringsbesluit. Het is de bedoeling om de functionele verantwoording qua planlast zo laag mogelijk te houden. Met het oog op een zo efficiënt en kwaliteitsvol mogelijk toezicht en in het kader van dataverzameling, moet de verantwoording echter wel toegespitst worden op de kunstenwerking.

Artikel 31

- Een aanvraag voor een beurs bewezen talent moet onder meer een beschrijving van het onderzoeks- of heroriënteringstraject, inclusief werkplan en begeleiding bevatten. Een beschrijving van de begeleiding lijkt een niet relevant criterium voor een kunstenaar met bewezen talent. Een werkplan suggereert bovendien dat er arbeid is verricht en er beroepsinkomsten zijn, en dat er op die manier een belastingsplicht ontstaat, wat in tegenspraak is met het belastingvrij karakter van beurzen.

Reactie: Het begeleidingstraject is als beoordelingscriterium voorzien in het Kunstendecreet voor de beurs bewezen talent en beurs opkomend talent, bijgevolg kan het hier niet geschrapt worden. De term 'werkplan' wordt aangepast naar 'plan van aanpak'.

Artikel 34

- De sectorraad houdt een pleidooi voor meerjarige projectsubsidies. Het decreet laat meerjarige projectsubsidies toe, maar verduidelijkt niet dat dit ook mogelijk is voor (de opstart van) werkingen. Net deze verduidelijking is noodzakelijk om instroom in de werkingssubsidies mogelijk te maken.

Reactie: Gelet op het striktere onderscheid dat in het Kunstendecreet gehanteerd wordt tussen kortlopende subsidies en werkingssubsidies, is het niet opportuun om zulke passus in het uitvoeringsbesluit op te nemen wegens het mogelijk normatief karakter ervan. Een meerjarig project is in theorie mogelijk, zolang het aansluit bij de definitie van een project. Dit wordt dossier per dossier ingeschat.

Artikel 38

- Het uitvoeringsbesluit bepaalt dat de financiële verantwoording bestaat uit een overzicht van alle kosten en opbrengsten met betrekking tot het project. Betekent dit dat kostenbewijzen moeten aangebracht worden van alle kosten, niet enkel die voor het gesubsidieerde bedrag? Moet bijvoorbeeld ook de inbreng van een samenwerkingspartner worden verantwoord? Dit was tot op heden niet het geval en vergroot de administratieve werklast. De sectorraad wijst op de onduidelijkheid en vraagt uitklaring omtrent de inhoud van deze passage.

Reactie: De financiële verantwoording gebeurt net zoals in het vorige decreet, aan de hand van een overzicht (dus geen exhaustieve lijst) van kosten en opbrengsten aan de hand van een resultatenrekening of vereenvoudigd model van resultatenrekening, afhankelijk van het type aanvrager. De totale kosten moeten nog steeds minimum het subsidiebedrag dekken. De kostenstukken moeten niet proactief ingediend worden, maar kunnen wel opgevraagd worden.

- In §2 wordt bepaald dat de verantwoording van een projectsubsidie aan een organisatie onder meer bestaat uit “de specificatie van alle bezoldigingen, sociale lasten, vergoedingen, commissie- en erelonen, uitkoopsommen en voordelen in natura voor de personen die op artistiek, technisch, administratief of organisatorisch vlak hebben meegewerkt aan de uitvoering van het project”. Het is onduidelijk waarom deze verplichting niet van toepassing is op kunstenaars en kunstwerkers. Wat is de reden van dit verschil? Hier lijkt geen sprake van gelijkberechtiging. De sectorraad stelt voor om ook hier een grensbedrag te hanteren.

Reactie: Het is de bedoeling de planlast voor individuen die een projectsubsidie beheren te beperken. Er is geen probleem op vlak van gelijke berechtiging tussen individuen en organisaties gezien het om twee verschillende doelgroepen gaat. Het grensbedrag van 15.000 geldt voor alle soorten projecten, ongeacht de aanvrager.

Artikel 40-49

- Het is voor de sectorraad niet duidelijk op welke manier de residentiebeurzen binnen de kortlopende subsidies een plaats zullen innemen. Hoe zal er met een eventuele budgetverdeling binnen de kortlopende subsidies worden omgegaan? Residentiebeurzen gaan niet enkel over de beurzen, maar ook over overeenkomsten met de residentieplekken. Welke budget kan/zal hiervoor voorzien worden?

Reactie: De budgetverdeling binnen de kortlopende subsidies moet nog bepaald worden in overleg tussen administratie en kabinet.

Artikel 58

- Artikel 58 van het uitvoeringsbesluit stelt: “Ter voorbereiding van de bepaling van de prioritaire regio’s en landen in de beleidsnota Cultuur of in de strategische visienota, vermeld in artikel 47, tweede lid van het Kunstendecreet, overlegt de administratie zowel met de relevante diensten binnen de overheid als met relevante organisaties binnen de kunstensector.” De concrete werkwijze en procedure om de sector te betrekken wordt niet uitgewerkt. De sectorraad vraagt duidelijkheid en pleit voor een goede betrokkenheid van en communicatie naar de sector.

Reactie: De werkwijze hiervoor wordt niet strikt vastgelegd gezien het hier gaat om een administratieve raadpleging van een aantal diensten en de relevante organisaties met specifieke opdracht.

Artikel 65

Het contactmoment tussen de commissie en de organisatie is niet helder geformuleerd. De methodologie is onduidelijk: worden de vragen ter plaatse gesteld of is er voorbereidingstijd voorzien? Gaat het om een voorstelling van de werking (toelichting) of een hearing (verdediging). De sectorraad dringt aan op een concrete definitie en uitwerking van het contactmoment, met openheid om meerdere vertegenwoordigers af te vaardigen.

Bovendien is niet duidelijk of dergelijk contactmoment voor alle organisaties binnen de werkingsubsidies van toepassing is. Ook dit ziet de sectorraad graag uitgeklaard.

Reactie: De inhoud, methodologie van en vertegenwoordiging tijdens het contactmoment zal opgenomen worden in het draaiboek beoordeling. Hierbij zal rekening gehouden worden met goede voorbeelden van andere cultuurdecreten.

Het contactmoment zal voor alle organisaties die een aanvraag indienden voor werkingssubsidies mogelijk zijn.

Artikel 66

- Artikel 66 voorziet de aanstelling van een vertrouwenspersoon, binnen of buiten de organisatie, als aanspreekpunt voor kwesties rond integriteit op vlak van psychosociaal welzijn en grensoverschrijdend gedrag. De huidige omschrijving in het uitvoeringsbesluit en in de nota is echter niet conform de wet op het Welzijn. De sectorraad stelt daarom voor om in het uitvoeringsbesluit te verwijzen naar de preventie-adviseur psycho-sociale risico's (PAPSY), als aanspreekpunt voor kwesties rond integriteit op vlak van psychosociaal welzijn, grensoverschrijdend gedrag, conflicten, geweld, pesterijen en stress op het werk en als adviseur voor preventieve acties. Het verplichten van een vertrouwenspersoon is echter wettelijk niet mogelijk en kan alleen als een te onderzoeken optie naar voor worden geschoven in het uitvoeringsbesluit.

Reactie: Het uitvoeringsbesluit werd in deze zin aangepast.

Artikel 68

- Het uitvoeringsbesluit voorziet 15 dagen voor repliek na het bezorgen van het voorlopig advies. De sectorraad vraagt duidelijkheid of het om kalenderdagen of werkdagen gaat.

Reactie: Het gaat om kalenderdagen.

Artikel 76

- Voor organisaties die inzetten op de functie presentatie of productie, al dan niet in combinatie met de functies participatie, ontwikkeling of reflectie geldt een minimum 20% aan eigen opbrengsten. Organisaties die alleen inzetten op de functie participatie, ontwikkeling of reflectie dienen minstens 7,5% aan eigen opbrengsten te verwerven. Deze vereiste is niet voor alle actoren even evident en zal voor concrete problemen zorgen in het veld. Voor organisaties die verhoudingsgewijs weinig inzetten op presentatie of productie, is de drempel van 20% erg hoog. Het onderscheid tussen hoofd- en nevenfunctie heeft dus een grote impact op de organisatie. Er is geen enkele verwijzing naar de achterliggende motivering van deze percentages en de meerwaarde voor de sector en de overheid. De sectorraad pleit voor een genuanceerde toepassing van deze bepaling en vraagt een brede interpretatie van het begrip eigen inkomsten.

Reactie: De aanvrager van een subsidie kan in het aanvraagdossier motiveren waarom het minimum percentage aan eigen opbrengsten niet nageleefd kan worden. Er is dus sprake van een genuanceerde toepassing.

- Het is niet duidelijk waarom een goedkeuring van de Vlaamse Regering is vereist.

Reactie: De motivering maakt deel uit van het aanvraagdossier. Bij de toekenning van de subsidie zal de motivering expliciet meegenomen worden in de nota aan de Vlaamse Regering, gezien het hier gaat om een aanvullende voorwaarde. Om dit te verduidelijken werd het uitvoeringsbesluit aangepast.

Artikel 81

Het uitvoeringsbesluit voorziet een overgangsmaatregel voor kunstinstellingen na intrekking van de erkenning. Waarom wordt deze overgangsmaatregel wel voor kunstinstellingen

voorzien, maar niet voor organisaties met een werkingssubsidie? De sectorraad vraagt om de discussie over uitstroom en de nood aan een sociaal passief verder te voeren.

Reactie: De meeste Kunstinstellingen werden opgericht door de Vlaamse overheid of hebben er een nauwe band mee. Deze historische situatie brengt specifieke verplichtingen met zich mee. Het gaat daarenboven om grote werkingen met overeenkomstige subsidie-enveloppes en een groot personeelsbestand, die niet op korte termijn kwaliteitsvol afgerond kunnen worden.

Het advies nr. 32/2021 van de Vlaamse Toezichtscommissie

Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie werd verleend op 5 mei 2021.

Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie over het “voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bij het decreet over de ondersteuning van de professionele kunsten (BVR ondersteuning professionele kunsten) zoals ontvangen op 2 april 2021”, werd als volgt verwerkt:

20. In de eerste plaats is dat de minimale gegevensverwerking. In het Ontwerp wordt uitdrukkelijk bepaald in de hiervoor vernoemde artikelen, wat een aanvraag moet bevatten. Daarin wordt dan weer verwezen naar het model van artikel 4 (bv. in artikel 31, §1, 5°). De “eventuele bijkomende informatie” is dus een bepaling die te veel openlaat en in een of andere richting zou moeten beperkt worden. Het is onvoldoende duidelijk wat eventueel zou kunnen bedoeld worden.

Reactie: artikel 4 van het BVR werd aangepast.

Algemeen besluit van de Vlaamse Toezichtscommissie

De Vlaamse Toezichtscommissie concludeert in haar advies: “de Vlaamse Toezichtscommissie is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de transparantiemaatregelen uitwerken in de modelaanvragen en op de webpagina's van de webtoepassing;
- het bepalen van criteria voor de bewaartermijnen;
- het herformuleren van de beveiliging (t.o.v. het ontwerpdecreet).”

Reactie: Wat betreft de transparantiemaatregelen, artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt, is rechtstreeks van toepassing op de administratie wanneer deze optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van besluit aan te vullen.

Aan het gevraagde wordt in de praktijk voldaan door steeds een verwijzing op te nemen naar <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/verwerking-persoonsgegevens> en in iedere toepassing de algemene informatieclausule op te nemen:

“Jouw persoonsgegevens worden door het Departement Cultuur, Jeugd en Media verwerkt voor de uitvoering van haar taken op basis van het algemeen belang dat haar is toegekend. Indien je niet wil dat wij jouw gegevens verwerken, kan je je hiertegen verzetten via de functionaris voor gegevensbescherming. Hou er wel rekening mee dat het dan mogelijk is dat wij je de gevraagde dienst niet kunnen verstrekken. Via datzelfde adres kan je ook altijd vragen welke gegevens wij over je verwerken en ze desgevallend laten verbeteren of wissen. Daarbij is het mogelijk dat wij je vragen om jouw identiteit te bewijzen zodat wij zeker zijn dat wij de gegevens aan de juiste persoon bezorgen en/of op een verzoek van de juiste persoon reageren. Als je vragen hebt over de manier waarop wij jouw gegevens verwerken, kan je je wenden tot de functionaris voor gegevensbescherming.

Ben je het niet eens met de manier waarop wij jouw gegevens verwerken, kan je je wenden tot de Gegevensbeschermingsautoriteit (Drukpersstraat 35 te 1000 Brussel). Ons beleid op het vlak van gegevensverwerking vind je op onze website over verwerking van persoonsgegevens.”

Wat betreft het herformuleren van de beveiliging (t.o.v. het ontwerpdecreet): zoals de VTC reeds in een eerder advies¹ stelde moet in principe de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren. In de praktijk werden de gepaste beveiligingsmaatregelen gerealiseerd, zodat het ontwerp geen aanpassing behoeft.

Wat betreft het bepalen van criteria voor de bewaartermijnen: in het Kunstendecreet van 23 april 2021, zijn de criteria voor de bewaartermijnen toegevoegd:

Art. 89. De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, conform artikel 5.1.evan de algemene verordening gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen dient rekening te worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers.”

De memorie van toelichting bij dat artikel is: “Artikel 89 Conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. Voor wat betreft bestuursdocumenten van de Vlaamse Overheid wordt in het algemeen reeds aan deze voorwaarde uitvoering gegeven door Afdeling 5. “Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten” van het Bestuursdecreet (07/12/2018). Art. III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die o.m. een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. Deze selectieregels worden gepubliceerd in het serieregister dat online beschikbaar is. Het zijn deze beheersregels waarnaar in dit artikel verwezen wordt.

Andere adviezen

- De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 10 april 2021;
- Het wetgevingstechnisch en taaladvies met nummer 2021/135 werd verleend op 15 april 2021;
- Het begrotingsakkoord werd verleend 21 mei 2021.

---

¹ zie randnummer 45 van het Advies wetgeving VTC nr. 2021/15 van 2 maart 2021

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit bestaat uit twee hoofdstukken.

In een eerste hoofdstuk worden de bepalingen opgenomen die generiek zijn voor alle subsidie-instrumenten. De opbouw volgt de chronologie van een aanvraagdossier: van indiening, beoordeling, toekenning en uitbetaling tot verantwoording en toezicht.

In een tweede hoofdstuk worden de bepalingen opgenomen die specifiek zijn voor elk van de subsidie-instrumenten. Per subsidie-instrument worden de volgende bepalingen vastgelegd: inhoud van het aanvraagdossier, maximumbedragen, indiendatum, beslissingstermijn, inhoud verantwoordingsdossier en eventueel bijkomende bijzonderheden.

Structuur:

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen
Afdeling 1: Definities en disciplines
Afdeling 2: Indiening
Afdeling 3: Budgetverdeling
Afdeling 4: Commissies
Afdeling 5: Beoordeling en criteria
Afdeling 6: Beslissing en uitbetaling
Afdeling 7: Verantwoording en toezicht

Hoofdstuk 2: specifieke bepalingen voor de subsidie-instrumenten
Afdeling 1: Beurzen
Afdeling 2: Projecten
Afdeling 3: Residentiebeurzen
Afdeling 4: Tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten (TIP)
Afdeling 5: Internationale presentatieprojecten (IP)
Afdeling 6: Werkingsubsidies
Onderafdeling 1: Gemeenschappelijke bepalingen
Onderafdeling 2: Specifieke bepalingen voor kunstorganisaties met een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes
Onderafdeling 3: Specifieke bepalingen voor kunstinstellingen
Onderafdeling 4: Specifieke bepalingen voor organisaties met specifieke kerntaken

Slotbepalingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1. *Definities.*

Art. 2. *Aanwijzing Departement CIM als de administratie.* delegatiegrond: KD art. 3, tweede lid.

Art. 3. *Disciplines,* delegatiegrond: KD art. 85, §1, tweede lid.

De disciplines zijn niet gedefinieerd maar spreken in principe voor zich.

Wat betreft de discipline transdisciplinaire en cross-sectorale kunsten is het onderscheid met multidisciplinaire kunstpraktijken wel belangrijk.

Bij een multidisciplinaire kunstpraktijk gaat het om een initiatief dat artistieke activiteiten organiseert binnen twee of meerdere (sector)specifieke disciplines (muziek, podiumkunsten, architectuur en vormgeving, beeldende en audiovisuele kunsten, transdisciplinaire en cross-sectorale kunsten), en waarbij elke activiteit op zich toe te wijzen valt aan één (sector)specifieke discipline.

De aanvrager zal in het geval van een multidisciplinair initiatief de combinatie van (sub)disciplines in KIOSK kunnen aanvinken en zal ook een voorkeur kunnen aangeven voor een beoordelingscommissie.

Transdisciplinaire kunsten daarentegen verweven verschillende (sector)specifieke kunstdisciplines zodanig met elkaar dat ze in het eindresultaat niet meer kunnen onderscheiden of omschreven worden. De grenzen tussen de disciplines zijn daardoor niet langer relevant en er ontstaan nieuwe vormen van creëren en vertonen.

Cross-sectorale kunsten vertrekken vanuit een te onderscheiden kunstdiscipline maar daarbij wordt intensief samengewerkt met maatschappelijke domeinen buiten de kunstsector, zoals wetenschap en technologie. Ook door deze interactie ontstaan nieuwe vormen van creëren en vertonen.

Door de transdisciplinaire en cross-sectorale kunsten als aparte discipline te benoemen erkent en ondersteunt de Vlaamse Regering het belang van deze ontwikkeling in de kunstsector en kunnen deze kunstvormen worden beoordeeld door een specifiek daarvoor samengestelde beoordelingscommissie.

Art. 4. *Wijze van indiening*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid.

Art. 5. *Berichtgeving ontvankelijkheid*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid.

Art. 6. *Percentage kortlopende versus werkingssubsidies*, delegatiegrond: KD art. 18, tweede lid.

De berekeningsbasis voor het percentage voor de kortlopende subsidies ten opzichte van de werkingssubsidies gebeurt op basis van het budget voor de beoordeling en toekenning van alle werkingssubsidies voor kunstorganisaties, met uitzondering van de Kunstinstellingen en organisaties met specifieke kerntaken. Dit is dezelfde berekeningsbasis als voor de bepaling van het percentage voor de Landschapscommissie (zie artikel 8).

Het bepalen van dit percentage is een belangrijk symbool en wordt voor het eerst in de geschiedenis van het Kunstendecreet effectief vastgelegd. Hiermee toont de Vlaamse Regering haar engagement om de budgettaire ruimte voor kortlopende subsidies te beschermen.

Het vastleggen van dit minimumpercentage is nodig om drie redenen: ten eerste het belang van kortlopende subsidies voor de dynamiek van de kunstsector, m.a.w. het tegengaan van het Mattheuseffect, ten tweede het belang van projectsubsidies voor individuele kunstenaars, en ten derde het belang van de nieuwe lijnen residentiebeurzen en internationale presentatieprojecten voor de internationale uitstraling van kunst uit de Vlaamse Gemeenschap.

Tegelijk dient rekening gehouden te worden met de decretale bepaling in het Kunstendecreet dat de combinatie van werkingssubsidies en projectsubsidies in de toekomst niet meer mogelijk zal zijn (met uitzondering van de internationale presentatieprojecten en de tegemoetkomingen voor

internationale presentatiemomenten). Kleinere organisaties zullen dit vertalen in hun begroting. Hiermee zal rekening moeten gehouden worden bij de advisering en subsidiebeslissingen.

Art. 7. Budgetverdeling per discipline, delegatiegrond: KD art. 85, §1, vierde lid.

Art. 8. Budget voor Landschapscommissie, delegatiegrond: KD art. 86, §3 vierde lid.

De landschapszorg gebeurt voornamelijk door de beoordelingscommissies, samengesteld op basis van disciplines en subdisciplines. Zij bepalen binnen een op voorhand gecommuniceerd budget welke organisaties in aanmerking komen voor subsidiëring o.a. op basis van het beoordelingscriterium “relevantie van het initiatief voor de discipline of het kunstenedschap” en de aandachtspunten uit de visienota.

In principe zorgt de optelling van deze deel-landschappen per discipline voor een samenhangend geheel op niveau van het hele kunstenedschap. Toch kan het voorkomen dat er onevenwichten ontstaan of dat bepaalde noodzakelijk geachte profielen of rollen onvoldoende zijn meegenomen. De Landschapscommissie zorgt voor deze discipline-overschrijdende toets en kan indien nodig bijstellingen doen door een aantal dossiers, die positief geadviseerd werden maar buiten het budget van de disciplinecommissies vallen, bijkomend voor te stellen voor subsidiëring. Aangezien het gaat om – slechts - een bijsturing dient het budget naar verhouding beperkt te worden. Daarom wordt het percentage op 5% vastgelegd. Dit komt ook overeen met wat in de ‘Reflectienota’ in augustus 2020 door een groep experts uit de sector werd voorgesteld.

Het percentage wordt berekend op het subsidiebudget voor de werkingsubsidies voor 1 en 2 beleidsperiodes, exclusief het budget voor Kunstinellingen en organisaties met specifieke kerntaken. De reden hiervoor is dat deze organisaties beoordeeld worden door andere, specifiek daarvoor samengestelde beoordelingscommissies, waarbij de subsidiëring op zich niet ter discussie staat. Daarom doet de Landschapscommissie daarover geen uitspraak en is het geen deel van het budget.

Art. 9. Samenstelling en benoeming van de pool, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid.

De bepalingen in artikel 9 tot en met 15 met betrekking tot diverse aspecten van de pool en de beoordelingscommissies zijn het resultaat van herijking met de twee andere grote cultuurdecreten (Cultureel Erfgoeddecreet en het Decreet op het Sociaal-cultureel Volwassenenwerk). Het herijkingstraject is in 2020 opgezet vanuit het Departement CJM en beoogt een grotere afstemming en coherentie tussen deze drie cultuurdecreten op vlak van terminologie en procedurele aspecten. Het sectorspecifieke blijft een cruciaal gegeven: afstemming waar mogelijk, sectorspecifiek waar nodig, zoals voor de bepaling van specifieke subsidie-instrumenten, beoordelingscriteria, nodige expertises of specifieke commissies (Landschapscommissie, beoordelingscommissie Internationaal, ad-hoccommissies voor kunstinellingen en de aankoopcommissie voor de Collectie Vlaamse Gemeenschap). Dit traject is aangehaald in de Memorie van Toelichting bij het Kunstendecreet, pg.3.

Dit artikel somt de expertises op die aanwezig moeten zijn in de pool en bevat bepalingen over de benoeming van experts. Uit de pool van experts zullen zowel experts voor de beoordelingscommissies, de aankoopcommissie voor kunstenaankopen als de beoordelingscommissie Internationaal worden aangesteld. Indien mogelijk zal dit ook gebeuren voor de Landschapscommissie en de ad-hoccommissies voor de tussentijdse evaluatie in het kader van toezicht (bij deze laatste twee types commissies is ook een aanstelling buiten de pool mogelijk). De expertises worden generiek benoemd om alle nodige expertises te garanderen.

Art. 10. Deontologische code en huishoudelijk reglement, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid.

Art. 11. Vergoedingen, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid.

Art. 12. *Mandaat pool van experts, voorzitters en leden van adviescommissie kunsten*, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid.

Art. 13. *Samenstelling van beoordelingscommissies*, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid.

Art. 14. *Samenstelling beoordelingscommissie Internationaal*, delegatiegrond: KD art. 85, §2.

Art. 15. *Samenstelling adviescommissie kunsten*, delegatiegrond: KD art. 84.

Art. 16. *Samenstelling Landschapscommissie kunsten*, delegatiegrond: KD art. 82, tweede lid en art. 86.

De minimum vijf experts die de Landschapscommissie uitmaken, hebben voor de uitvoering van hun taak een brede kennis en helikopterzicht over het kunstenlandschap nodig. Omdat niet gegarandeerd kan worden dat deze expertise aanwezig is in de pool én deze experts tegelijk niet betrokken mogen zijn bij het beoordelingsproces van de werkingssubsidies, is voorzien dat zij ook buiten de pool kunnen aangesteld worden. Het gaat om een éénmalige opdracht om de vijf jaar.

Het minimum van vijf experts is gekozen omdat er vijf disciplines zijn, ook al zullen deze experts géén discipline-experts zijn. Ze zullen vooral discipline-overschrijdend en functie-overschrijdend moeten kunnen reflecteren. Tegelijk geeft dit getal aan dat de Landschapscommissie in principe een beperkte groep is waarbij geen uitgebreide vertegenwoordiging van diverse kunstpraktijken wordt nagestreefd. Het gaat om een dynamische, gebalanceerde groep van kenners, die samen tot een coherente visie op het kunstenlandschap kunnen komen.

Art. 17. *beoordeling subsidievoorwaarden*, delegatiegrond: KD art. 13.

Art. 18. *functiespecifieke subcriteria*, delegatiegrond: KD art. 33 §2 en art. 56 §2.

De delegatie naar het uitvoeringsbesluit van de voorheen in het Kunstendecreet vastgelegde functiespecifieke subcriteria is een gevolg van het aangehaalde herijkingstraject en van de juridische toets van wat op welk niveau geregeld dient te worden. Ook in de andere cultuurdecreten wordt gewerkt met algemene criteria op niveau van het decreet en subcriteria die de criteria nader preciseren in het uitvoeringsbesluit. Ter aanduiding van dit onderliggend niveau en omwille van grotere consistentie tussen de cultuurdecreten werd het prefix 'sub' toegevoegd aan de bestaande term 'functiespecifieke criteria'.

De functiespecifieke subcriteria werden licht geredigeerd en bijgestuurd ten opzichte van de bestaande formulering, zodat ze kunnen toegepast worden voor de beoordeling van zowel projecten als werkingssubsidies. De kleine verschillen tussen beide in het huidige Kunstendecreet boden geen meerwaarde. Ook de terminologie gebruikt bij de verschillende functies werd onderling op elkaar afgestemd en de notie "beoogde" werd toegevoegd ter verduidelijking dat het project- of beleidsplan wordt beoordeeld en niet de bestaande werking (wat bij werkingssubsidies via een ander beoordelingscriterium aan bod komt).

Art. 19. *uitwerking beoordelingsmethodiek in draaiboek beoordeling*, delegatiegrond: KD art. 12, 2°.

Het draaiboek beoordeling is een toegankelijk en vlot leesbaar publiek document gericht aan de beoordelingscommissies dat alle informatie bundelt over het beoordelingsproces.

Waar zinvol kan de administratie in het draaiboek, naast een vertaling van de bepalingen uit het Kunstendecreet en het uitvoeringsbesluit, bijkomende verduidelijkingen of operationele afspraken opnemen zodat de experts volledig voorbereid en geïnformeerd hun opdracht kunnen uitvoeren.

Het draaiboek wordt via de communicatiekanalen van de administratie bekend gemaakt en vormt samen met de regelgeving de basis voor de opleiding van de experts (zie artikel 13, §4).

Art. 20. *voorbereiding beslissing*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 21. *beslissingsbevoegdheid*, delegatiegrond: KD art. 20.

Art. 22. *mededeling beslissing*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 23-24. *uitbetaling van voorschotten en grensbedrag*, delegatiegrond: KD art. 14, §1 en §2.

Art. 25. *Indiening verantwoording*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7° en art. 15, tweede lid.

De indiendatum voor het jaarlijkse verantwoordingsdossier bij een werkingssubsidie wordt verschoven van 31 maart (huidige regel, geldig tot en met werkingsjaar 2022) naar 31 mei.

Dit is een tegemoetkoming aan de kunstensector en maakt planlastverlaging mogelijk: er hoeft hierdoor geen verslag van de raad van bestuur meer opgestuurd te worden over de goedkeuring van het financieel jaarverslag (deze huidige bepaling is geschrapt, zie verantwoordingsdossier werkingssubsidie, art. 73). Dit verslag was nodig om de zekerheid te hebben dat de cijfers de reële eindcijfers zijn en niet nadien nog wijzigen. De datum van 31 mei komt meer overeen met de beheerscyclus van een organisatie en het moment dat de jaarrekening finaal moet vastgelegd zijn bij de boekhouding. Op dat moment bestaat er zekerheid over de cijfers en is het verslag van de raad van bestuur dus niet meer nodig om dat te bevestigen.

Art. 26. *Toezicht al dan niet met experts*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 8° en conform art. 15, zevende lid.

Dit artikel geeft de administratie de mogelijkheid om naargelang de situatie en rekening houdend met het idee van proportionaliteit bijkomende expertise te betrekken bij het toezicht. Dit kan bijvoorbeeld nuttig zijn bij de doorlichting van grotere kunstorganisaties of Kunstinstituten.

Art. 27-28. *Maximumbedrag beurzen*, delegatiegrond: KD art. 19, eerste lid, 1°.

De hier bepaalde forfaitaire bedragen zijn gebaseerd op de in 2019 ingevoerde praktijk van forfaitaire beurzen, waarbij kortlopende beurzen 5.000 of 10.000 euro bedroegen en de meerjarige beurzen 15-20-25-30.000 euro voor 1,5, 2 of 3 jaar.

In lijn met deze bestaande bedragen wordt de beurs opkomend talent forfaitair vastgelegd op 7.500 en de beurs bewezen talent op 12.000 per jaar.

Beurzen blijven een belangrijk subsidie-instrument om experiment en vrij artistiek initiatief zonder enig vooropgezet doel te ondersteunen, en dit blijft toegankelijk voor zowel opkomende talenten als bewezen talenten.

De huidige crisis heeft meer dan ooit aangetoond dat sociale bescherming van de kunstenaar van groot belang is. De Vlaamse Regering neemt dit ter harte en wil daarom het werken met beurzen in zijn juiste context plaatsen. Het werken met beurzen is immers niet zonder risico.

Een kunstenaar die beroep doet op beurzen kan geen sociale rechten opbouwen indien hij de belastingvrijstelling wil behouden. Dit komt omdat sociale rechten samenhangen met beroepsinkomsten of een verloning. Beroepsinkomsten worden belast. Daarom definieert het Wetboek van de Inkomstenbelastingen van 1992, afdeling V, art. 90, 2°, dat een beurs geen verloning of beroepsinkomst mag inhouden om als 'diverse inkomst' te kunnen gelden. Diverse inkomsten zijn

vrijgesteld van belastingen. Beurzen hoeven daarom, indien ze zich houden aan de voorwaarden, niet in de belastingaangifte opgenomen te worden, zoals Cultuurloket en Literatuur Vlaanderen adviseren.

Een kunstenaar die zijn beurs toch laat uitbetalen aan een rechtspersoon om sociale rechten te kunnen opbouwen maakt zichzelf dus belastingplichtig. Om deze situaties te vermijden is het in het nieuwe Kunstendecreet niet langer mogelijk voor kunstenaars om een beurs aan een rechtspersoon te laten uitbetalen. Dit is wel mogelijk bij projectsubsidies.

Ook voor zelfstandige kunstenaars stelt zich de kwestie rond belastingvrijstelling bij beurzen: de beurs verschijnt in hun boekhouding naast inkomsten uit facturen. De zelfstandige kunstenaar kan aan de Belastinginspectie niet uitleggen waarom de beurs géén beroepsinkomst zou zijn en wordt vervolgens belast.

De Vlaamse overheid kan dus enkel trachten de regelgeving zodanig op te maken dat aan alle voorwaarden voor belastingvrijstelling, bepaald in het WIB van 1992, art. 90, 2° en het bijhorend KB van 27 augustus 1993, art. 53, is voldaan, zoals nu gebeurt door een beurs niet actief uit te betalen aan derden. De kunstenaar kan na ontvangst van de beurs hier wel nog steeds zelf voor kiezen.

Een beurs kan, vanuit het oogpunt van sociale rechten, wel nog verantwoord zijn indien de aanvrager een andere belastbare beroepsactiviteit heeft waarmee sociale rechten worden opgebouwd en de beurs louter een aanvullend budget betekent. Dit is dikwijls het geval bij individueel creërende kunstenaars zoals beeldende kunstenaars en auteurs die naast hun kunstpraktijk een andere deeltijdse job hebben.

Het nieuwe Kunstendecreet en het voorliggend ontwerp van uitvoeringsbesluit schuiven de projectsubsidie naar voor als mogelijk alternatief voor kunstenaars omdat daarbij alle kosten kunnen begroot worden, ook loonkosten. De projectsubsidie kan uitbetaald worden aan een rechtspersoon die vervolgens de sociale lasten draagt bij verloning van de kunstenaar. Projecten zijn onbeperkt in bedrag en aantal toekenningen en kunnen ook worden aangevraagd door instromende, pas-afgestudeerde kunstenaars. De projectsubsidie met functie 'ontwikkeling' vraagt geen concrete output, wel een visie op een beoogd resultaat of einddoel.

De uiteindelijke keuze om te werken via ofwel een beurs ofwel een projectsubsidie is de verantwoordelijkheid van de kunstenaar. Zoals ook gesteld door het Cultuurloket is het meer dan ooit zaak dat de kunstenaar zich bewust wordt van zijn socio-economische situatie en geïnformeerd een keuze maakt.

Het Kunstendecreet is slechts één van de manieren om te werken aan sociale bescherming en correcte vergoeding voor de kunstenaar, andere sleutels liggen in gesprekken op het federale niveau over het kunstenaarsstatuut en in verdere sensibilisering.

Art. 29. *Indiendata beurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Er worden twee indiendata per jaar voorzien voor beurzen, gelijktijdig met de projecten (zie artikel 34), zodat de beoordeling van beurzen en projecten grotendeels gelijktijdig en indien mogelijk door dezelfde beoordelingscommissies kan gebeuren, een uitdrukkelijke vraag van de kunstensector.

Eénmaal per vijf jaar wordt de indiendatum voor beurzen en projecten van 15 maart verschoven naar 15 mei om een bottle-neck probleem met de beoordelingsprocedure voor werkingssubsidies te vermijden.

Art. 30-31. *inhoud aanvraagdossier beurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Het punt 5° verwijst naar bijkomende informatie die via de webtoepassing (KIOSK) kan opgevraagd worden met het oog op de verduidelijking van de aanvraag of om de organisatie van de beoordeling te faciliteren, bijvoorbeeld door de aanduiding van een voorkeur voor een beoordelingscommissie. Het gaat om eenvoudig aanvinkbare of korte invulbare velden, die de planlast niet verhogen.

Art. 32. *beslissingstermijn beurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 33. *inhoud verantwoordingsdossier beurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°.

Het principe dat reeds bestond bij het eerste Kunstendecreet dat de verantwoording van een beurs louter uit een inhoudelijk verslag bestaat, blijft behouden.
Wel wordt voorzien dat er een aantal beperkte gegevens kunnen opgevraagd worden met het oog op beleidsevaluatie en monitoring.

Art. 34. *Indiendata projecten*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Omwille van de duidelijkheid en continuïteit worden de bestaande indiendata voor projecten behouden.

Net zoals bij beurzen wordt éénmaal om de vijf jaar een uitstel van de indiendatum van 15 maart naar 15 mei voorzien om een bottle-neck probleem met de beoordelingsprocedure voor werkingssubsidies te vermijden (zie artikel 29).

Art. 35. *inhoud aanvraagdossier projecten*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 36. *nadere bepaling correcte vergoedingen, fair practices en integriteit als beoordelingscriterium*, delegatiegrond: KD art. 33, §3.

Correcte vergoedingen maken deel uit van de principes van fair practices. Alle aanvragers van projectsubsidies en werkingssubsidies dienen zich in hun aanvraag te engageren om de principes van fair practices en integriteit toe te passen.

De graad van toepassing varieert naargelang de schaalgrootte van de aanvrager en de subsidieduur. De bepalingen komen terug bij werkingssubsidies voor één of meerdere beleidsperioden in artikel 66.

Art. 37. *beslissingstermijn projecten*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 38. *inhoud verantwoordingsdossier projecten*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°.

De financiële verantwoording van projectsubsidies tot 15.000 euro gebeurt via een verklaring op erewoord. Dit principe uit het BVR van 2018 wordt hier verdergezet, al dient te worden opgemerkt dat dit de datamonitoring op deze subsidies verhindert. Het gaat om 40 dossiers op 156 of 25% van de toegekende projectsubsidies op begrotingsjaar 2020 (2e ronde 2019+1^e ronde 2020, dus pré-Corona). Dit vertegenwoordigt 6,30% van het projectbudget.

Art. 39. *nadere bepaling fair practices en integriteit als subsidievereiste*, delegatiegrond: KD art. 15, vijfde lid.

De administratie controleert de subsidievereisten, vermeld in artikel 15 van het Kunstendecreet, na indiening van de verantwoording. Wanneer niet voldaan is aan de subsidievereisten kan er een proportionele maatregel worden opgelegd zoals bepaald in artikel 16 van het Kunstendecreet.

De toepassing van fair practices en integriteit is een subsidievereiste. Dit artikel 39 verduidelijkt dat hieraan kan worden voldaan door het nakomen van de engagementen opgenomen bij de aanvraag (zie artikel 36).

Art. 40. *maximumbedrag residentiebeurs*, delegatiegrond: KD art. 19, 2°.

Het maximumbedrag voor de residentiebeurs is gebaseerd op de huidige toegekende residentietoelagen die slechts uitzonderlijk meer dan 10.000 euro bedragen.

Art. 41. *maximum aantal residentiebeurzen per residentieplek*, delegatiegrond: KD art. 35.

Art. 42. *maximum aantal residentiebeurzen per jaar*, delegatiegrond: KD art. 35.

Art. 43. *Indiendata residentiebeurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 44. *inhoud aanvraagdossier residentiebeurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 45. *residentiebeurzen binnen domein Literatuur Vlaanderen*, delegatiegrond: KD art. 34, tweede lid.

Art. 46. *inhoud samenwerkingsovereenkomst met buitenlandse residentieplekken*, delegatiegrond: KD art. 36, tweede lid.

Art. 47. *in aanmerking komende kosten bij residentiebeurzen*, delegatiegrond: KD art. 39.

Art. 48. *beslissingstermijn residentiebeurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 49. *inhoud verantwoordingsdossier residentiebeurzen*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°.

Art. 50. *maximumbedrag tegemoetkoming voor internationale presentatiemomenten (TIP)*, delegatiegrond: KD art. 19, 3° en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), artikel 20.

Art. 51. *in aanmerking komende kosten bij TIP*, delegatiegrond: KD art. 41, tweede lid.

Art. 52. *Indiendata TIP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 53. *inhoud aanvraagdossier TIP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 54. *beslissingstermijn TIP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 55. *inhoud verantwoordingsdossier TIP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°.

Art. 56. *maximumbedrag internationaal presentatieproject (IP)*, delegatiegrond: KD art. 19, tweede lid, 2°.

Het maximumbedrag voor een IP is gebaseerd op de bedragen die tussen 2016-2020 zijn toegekend aan buitenlandse presentatieplekken, een subsidielijf die is vervangen door het nieuwe instrument IP.

Art. 57. *in aanmerking komende kosten bij IP*, delegatiegrond: KD art. 44, tweede lid.

Art. 58. *wijze van bepaling prioritaire regio's en landen*, delegatiegrond: KD art. 47, tweede lid.

Art. 59. *Indiendata internationale presentatieprojecten (IP)*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 60. *inhoud aanvraagdossier IP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 61. *beslissingstermijn IP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°.

Art. 62. *inhoud verantwoordingsdossier IP*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°.

Art. 63. *Grensbedrag voor combinatie werkingssubsidie met TIP of IP*, delegatiegrond: KD art. 11, §2, tweede lid.

Dit grensbedrag is een verhoging van de bestaande drempel van 300.000 euro die sedert het Kunstendecreet van 2004 niet meer was aangepast.

Art. 64. *inhoud aanvraagdossier werkingssubsidie*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 1°.

Art. 65. *Nadere bepaling van de toelichting bij de aanvraag voor werkingssubsidie*, delegatiegrond: KD art. 12, 2° en tweede lid.

Het belangrijkste principe voor de toelichting ligt in het digitale contactmoment tussen aanvrager en alle experten die de aanvraag zullen beoordelen, op het moment van de beoordeling. Een aanvrager kan meer dan één persoon afvaardigen als haar vertegenwoordiger tijdens dit contactmoment. In het draaiboek beoordeling zal het maximum aantal worden vastgelegd. Deze optie is verkozen boven een opgenomen video of een gesprek op voorhand met een deel van de beoordelingscommissie, omdat dit minder interactie zou opleveren en meer tijd zou vragen. Alle fasen van de beoordeling dienen zo efficiënt mogelijk te gebeuren aangezien de volledige beoordelingsprocedure twee maanden korter is dan bij de vorige structurele ronde in 2016 voor de werkingssubsidies 2017-2021 (2022).

Art. 66. §1 *nadere bepaling goed bestuur, correcte vergoeding kunstenaars, fair practices en integriteit als beoordelingscriterium bij WS voor één beleidsperiode*, delegatiegrond: KD art. 56, §1, 2°, b) en c)

Art. 66. §2 *nadere bepaling goed bestuur, correcte vergoeding kunstenaars, fair practices en integriteit als beoordelingscriterium bij WS voor twee beleidsperiodes en Kunstinstituten*, delegatiegronden: KD art. 56, §1, 2°, b) en c), art. 59, eerste lid, 3°, a) en art. 63, 7° en 8°.

De term 'vertrouwenspersoon' is een beschermde term en houdt een specifieke opleiding in. Deze persoon kan zowel binnen als buiten de organisatie worden aangeduid. Organisaties zijn echter niet wettelijk verplicht een vertrouwenspersoon aan te stellen. Daarom wordt het aanduiden van een vertrouwenspersoon als een te onderzoeken optie naar voor geschoven.

Art. 67. *timing versturen voorlopig advies naar aanvrager met het oog op repliekmogelijkheid*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 2° en tweede lid.

De opgenomen termijn betekent concreet dat de voorlopige adviezen over de werkingssubsidies 2023-2027 eind maart 2022 aan de aanvrager zullen bezorgd worden.

Art. 68. *inhoud en behandeling van repliek*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 2° en tweede lid.

Art. 69. *definitief advies*, delegatiegrond: KD art. 12., eerste lid, 2°

Art. 70. *ontwerp van beslissing naar minister*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°

Art. 71. *voorstel van beslissing naar Vlaamse Regering*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 3°

Art. 72. *aanpassing beleidsplan in geactualiseerd beleidsplan*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 4°

Art. 73. *inhoud verantwoordingsdossier werkingssubsidie*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 7°

Art. 74. *toezicht op verantwoording werkingssubsidie*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 8°

Art. 75. *toezicht op goed bestuur, fair practices en integriteit bij werkingssubsidie*, delegatiegrond: KD art. 12, eerste lid, 8°

Art. 76. *minimum % eigen opbrengsten en vergoeding medewerkers en kunstenaars*, delegatiegrond: KD art. 15, zesde lid, 3°

De minimumpercentages voor de eigen opbrengsten zijn overgenomen uit het bestaande BVR van 2018.

Het minimumpercentage voor de vergoeding van medewerkers is overgenomen uit het gewijzigd BVR bij het Kunstendecreet van 2004 dat geldig was van 2010 tot 2014. Dit percentage was in het BVR bij het Kunstendecreet van 2013 en het herziene BVR van 2018 niet meer nader bepaald. Omwille van het belang van correcte vergoeding en de bijkomende aandacht voor fair practices en de zorg voor de kunstenaar is de bepaling heropgenomen.

Art. 77. *reserveregels voor werkingssubsidies*, delegatiegrond: KD art. 54, tweede lid.

Het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 2019 (BVCO) wordt gevolgd voor organisaties die een werkingssubsidie aanvragen.

Maximaal 20% van het op jaarbasis toegewezen subsidiebedrag kan worden aangewend voor de aanleg van reserves, opgebouwd met werkingssubsidie. De totale gecumuleerde reserves kunnen maximaal 50% van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode bedragen. Dus maximaal 50% van het jaarlijkse subsidiebedrag mag worden overgedragen naar de volgende beleidsperiode.

In het jaarlijkse financiële toezicht worden deze percentages gecontroleerd. In geval van overschrijding, wordt het overeenkomstig deel van de met werkingssubsidie opgebouwde reserve teruggevorderd.

Enkel indien de organisatie in haar aanvraag voor werkingssubsidie motiveert dat een afwijking noodzakelijk is om haar specifieke werking te kunnen realiseren, kan de minister een voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering om de voorgestelde afwijking te volgen.

Een afwijking van de generieke reserveregels kan nodig zijn gezien de uitgaven van bepaalde kunstenuorganisaties jaar per jaar sterk kunnen fluctueren afhankelijk van de werkvorm (o.a. bij festivals en grote meerjarige producties).

Art. 78. *bestedingsplan bij niet-verderzetten van werkingssubsidie of stopzetten erkenning*, delegatiegrond: KD art. 54, tweede lid.

Art. 79. *maatregelen bij niet-goedkeuring bestedingsplan*, delegatiegrond: KD art. 54, tweede lid.

Art. 80. *nadere bepaling van de bijkomende subsidievoorwaarden voor kunstenuorganisaties die een aanvraag doen voor een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes*, delegatiegrond: KD art. 58, tweede lid.

Art. 81. *overgangsmaatregel bij intrekking van de erkenning van een kunstinstelling*, delegatiegrond: KD art. 64, tweede lid.

Deze bepaling is overgenomen uit het bestaande BVR van 2018 en voorziet een geleidelijke subsidie-overgang bij intrekking van een erkenning van een kunstinstelling.

Art. 82-85. *Slotbepalingen waaronder de inwerkingtreding.*

De inwerkingtreding is net zoals voor het Kunstendecreet voorzien op 1 januari 2022, met uitzondering van de artikelen die te maken hebben met definities, samenstelling van de pool, beoordeling en werkingssubsidies, met het oog op de indiendatum van 1 december 2021 voor aanvragen van werkingssubsidies in het kader van het nieuwe Kunstendecreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft op zich geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van het nieuwe Kunstendecreet en het voorliggend ontwerp van besluit wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt.

De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 10 april 2021.
Het begrotingsakkoord werd verleend op 21 mei 2021.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft geen weerslag op de personeelsbehoeften en/of-budgetten van de Vlaamse overheid. Integendeel: er wordt een werklastvermindering beoogd door optimalisering van de digitalisering en meer risico-gedreven en steekproefsgewijze toezichtsprocedures.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van uitvoeringsbesluit heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen of op Brussel.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring zal dit ontwerp van uitvoeringsbesluit voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Indien de vooropgestelde planning kan gevolgd worden, zou de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit definitief kunnen goedkeuren vóór het zomerreces 2021.

In juni 2021 zal de administratie infosessies organiseren om de kunstensector te informeren. De kunstensector zal op dat moment kunnen beschikken over de sjablonen en een dummyversie van de nieuwe online aanvraagtool KIOSK zodat kunstenuorganisaties tijdig hun aanvraag kunnen voorbereiden voor werkingssubsidies (2023-2027) in te dienen op uiterlijk 1 december 2021.

In november 2021 worden de experts aangesteld voor de beoordeling van de nieuwe aanvragen in het kader van het vernieuwde Kunstendecreet. Met het oog op een afgestemde beoordelingsmethodiek zal de administratie een 'draaiboek beoordeling' opmaken in samenwerking met de adviescommissie Kunsten. Aan de experts worden opleidingen aangeboden zodat ze geïnformeerd aan hun beoordelingswerk kunnen beginnen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de uitvoering van het decreet van 23 april 2021 over de ondersteuning van de professionele kunsten;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Jan JAMBON

bijlagen:

1. Ontwerp van besluit
2. Advies IF
3. Advies SARC
4. Advies VTC